

Марія Маєрчик

Інститут народознавства НАН України,

Львів, Україна

mayerchykmaria@gmail.com

короткотерміновий грант 2012

Традиційні норми сексуальності в дослідженнях українських етнографів кінця XIX – початку XX століття (критичний аналіз)

Метою дослідження, що було подано на конкурс короткотермінових грантів МАГ, є простежити на основі публікацій та релевантих архівних джерел, як конструювалася сексуальність в етнографічних текстах, а саме – як створювалося розуміння того, що таке сексуальність, як поставав новий вокабуляр, які смисли, функції приписувано інтимності, як інтерпретувалася норма. В дослідженні я також мала намір звернути увагу, як пояснювалася важливість подібних етнографічних досліджень наприкінці XIX століття, як виникав науковий інтерес до сфери сороміцького і приватного, який саме матеріал автори відбирали для публікацій під грифом «сороміцьке».

За грантовий час я завершила роботу над першим, історіографічним розділом монографії з вивчення традиційних норм сексуальності та підготувала другу частину, що торкається традиції дошлюбних стосунків молоді.

Написанню розділів передувала тривала бібліотечна та архівна робота, здебільшого в бібліотеках та архівах України (архіви ІМФЕ НАНУ, ІН НАНУ, Інституту археології НАНУ, Центральний історичний архів України). Зібраний матеріал було доповнено колекціями французьких та німецьких видань, що зберігаються в бібліотеці Вайденер Гарвардського університету та архіві Українського дослідницького інституту Гарвардського університету. Завдяки доступу до колекцій кінця XIX століття вдалося завершити перший розділ монографії “До історії етнографії статевого життя та записів сороміцького фольклору”. Цей текст було опубліковано в співавторстві в 2013 році в збірнику статей “Етнографія статевого життя й тілесності (під ред. Олени Боряк, Марії

Маєрчик. - Київ: Центр культурно-антропологічних студій, ПАТ “ВПОЛ”, 2013. – С. 9-16).

Другу частину монографії, робота над якою продовжується, було виголошено в під час публічної лекції в Українському дослідницькому інституті Гарвардського університету (листопад 2012) та на 44 щорічному симпозіумі Асоціації славістичних, центральноєвропейських та євразійських студій в Нью Орлеанс (листопад 2012, США). В результаті роботи з написання другого розділу монографії та обговорення його під час конференційних та лекційних засідань, я переосмислила загальну концепцію монографії і тепер розглядаю написаний розділ радше як деталізовану, розширену анотацію до майбутньої монографії. Подальша робота над монографією ускладнюється необхідністю ознайомлення і, ймовірно, перекладу ряду німецькомовних джерел. Сподіваюся, що робота над монографією буде завершена в наступні кілька років.